

РЕШЕНИЕ

№ 1247

гр. София, 25.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 04.11.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **1444** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс във вр.с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба, подадена с вх.№ 4863/11.02.2021 г. по описа на Административен съд-София град от [фирма], ЕИК по Булстат:[ЕИК], предявена срещу Държавен фонд "Земеделие" по реда на ЗОДОВ, с която се претендира присъждане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 16 112,11 лв., причинени от незаконосъобразен административен акт - Уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане № 02/22/200916/83022/01.02.2017 г. с изх.№ 01-2600/2885/02.06.2017 г., издадено от Зам.изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие", в частта му по т.2, в която не е одобрена финансова помощ в размер на 9 665,33 лв. за доставка на 3287,46 кг круши, който акт е отменен по съдебен ред.

Ищецът твърди, че е претърпял вреди от забавянето на дължимото му плащане по заявката за плащане по схема "Училищен плод", което представлява: невъзстановени разходи за доставени круши в размер на 9 665,33 лв. без ДДС; невъзстановени разходи за ДДС в размер на 1 933,07 лв.; законна лихва върху вземането, определена по чл.86 от ЗЗД в размер на 4 513,71 лв. за периода 13.04.2017 г. до датата на подаване на исковата молба (11.02.2021 г. върху главница 11 598,40 лв.). Претендира сторените по делото разноски. В съдебното заседание ищецът чрез законния си представител

поддържа исковата молба по заявените в нея съображения. Подробни съображения излага в писмени бележки.

Поради заявено в с.з. на 29.07.2021 г. оттегляне на иска в частта относно претендираното обезщетение в размер на 9 665,33 лв. без ДДС; невъзстановени разходи за ДДС в размер на 1 933,07 лв., производството е частично прекратено в тази част.

Ответникът – Държавен фонд "Земеделие" /ДФЗ/, чрез процесуалния си представител оспорва исковата молба по съображения, подробно изложени в отговор на исковата молба от 12.05.2021 г. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения излага в писмени бележки.

Представителят на С. градска прокуратурата изразява становище за основателност на исковата претенция.

Административен съд-София град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Ищецът [фирма] е бенефициент по схема "Училищен плод".

На 01.02.2017 г. дружеството е подало заявка за плащане № 02/22/200916/83022/01.02.2017 г. за отчетен период м.01.2017 г. за доставени плодове и зеленчуци към учебни заведения с искан размер на финансовата помощ 20 458,34 лв. С Уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане № 02/22/200916/83022/01.02.2017 г. с изх.№ 01-2600/2885/02.06.2017 г., издадено от Зам.изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие", заявката за плащане е одобрена в размер на 10 793,01 лв. и неодобрена в размер на 9 665,33 лв., видно от т.2 на уведомителното писмо, поради факта, че кандидатът по схемата е доставял нецитрусови плодове (круши) към учебни заведения, разположени на територията на [населено място], а плодовете били закупени от [фирма] със седалище и адрес на управление в [населено място]. На 13.04.2017 г. на дружеството са възстановени разходи по заявката в размер на 10 793,01 лв. без ДДС.

Неодобрената финансова помощ в размер на 9 665,33 лв. представлява стойността на доставени 3 287,46 кг круши. За неодобрението на заявката в посочения размер административният орган е посочил, че същата е недопустима на основание чл.9, ал.1 от Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения - Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко".

Недоволен от ката издаденото уведомително писмо, ищецът [фирма] го е обжалвал пред Административен съд-София град, за което е образувано адм.дело № 8695/2017 г. С Решение № 7187 от 30.11.2018 г., постановено по делото, Съдът е обявил за нищожно Уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане № 02/22/200916/83022/01.02.2017 г. с изх.№ 01-2600/2885/02.06.2017 г., издадено от Зам.изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие".

Съдебният акт е отменен с Решение № 2241 от 12.02.2020 г. на Върховния административен съд по адм.дело № 4577/2019 г. и делото е върнато за ново разглеждане в АССГ.

При новото разглеждане в АССГ е образувано адм.дело № 1811/2020 г. С Решение № 5400 от 14.10.2020 г., постановено по делото, Съдът е отменил Уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане № 02/22/200916/83022/01.02.2017 г. с изх.№ 01-2600/2885/02.06.2017 г., издадено от Зам.изпълнителния директор на Държавен

фонд "Земеделие".

Съдебният акт е влязъл в законна сила на 10.02.2021 г., когато е оставен в сила с Решение № 1715 от 10.02.2021 г. на ВАС по адм.дело № 13337/2020 г.

Не се спори, а това е видно от разпечатка от онлайн банкиране /л.37/, че сумата 11 598,40 лв., която е извън предмета на спора, е постъпила по банковата сметка на ищеца на 22.03.2021 г.

От правна страна Съдът намира следното:

Искът е допустим, като предявен от процесуално легитимен субект и пред компетентния да го разгледа съд.

Разгледан по същество, искът е основателен.

За да възникне отговорността на държавата за дейността на администрацията, визирана в чл.1, ал.1 ЗОДОВ, е необходимо да са налице следните предпоставки: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; 2. вреда -имуществена и/или неимуществена, от такъв административен акт; 3. причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

С Решение № 5400 от 14.10.2020 г. по адм.дело № 1811/2020 г., влязъл в законна сила на 10.02.2021 г., АССГ е отменил Уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане № 02/22/200916/83022/01.02.2017 г. с изх.№ 01-2600/2885/02.06.2017 г., издадено от Зам.изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие", в частта му по т.2, в която не е одобрена финансова помощ в размер на 9 665,33 лв. за доставка на 3 287,46 кг круши. С отмяната на административния акт в цитираната част възниква правото на ищеца да получи обезщетение за понесените от него вреди.

Разпоредбата на чл.19, ал.1 от Наредбата за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения - схема "Училищен плод" и схема "Училищно мляко" предписва, че Държавен фонд "Земеделие" извършва административна проверка по заявката за плащане, включително дали продуктите, доставени в изпълнение на издадения акт за одобрение, са произведени, съхранявани и опаковани в обекти за производство и/или търговия на едро с храни, регистрирани по реда на чл.23 от Закона за храните. ДФЗ може да извърши и проверка на място по заявката за плащане. По силата на чл.19, ал.2 от Наредбата, въз основа на извършените проверки по ал.1 ДФЗ одобрява или отхвърля, изцяло или частично, заявката за плащане, за което уведомява заявителя с уведомителното писмо, което се изпраща по пощата с обратна разписка. Уведомителното писмо за пълен или частичен отказ на плащането може да бъде обжалвано от заинтересованите лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Държавен фонд "Земеделие" изплаща одобрените суми на заявителя в срок до 3 месеца от подаване на заявката. Според чл.19, ал.4 от Наредбата, в случаите по чл.18, ал.6 от същата срокът се удължава с толкова работни дни, колкото са били нужни за отстраняване на констатираните нередовности и/или непълноти или за извършване на допълнителни проверки.

Изложената регламентация обосновава извода, че плащане следва се извърши в тримесечен срок от депозиране на заявката за плащане. В разглеждания случай ищецът е заявил такова на 01.02.2017 г. Ето защо ответникът е следвало да плати, да откаже изцяло или частично най-късно до 01.05.2017 г. Постановен е частичен отказ за одобряване на финансова помощ по т.2 от Уведомителното писмо за сумата 9

665,33 лв., отменен по съдебен ред с влязло в сила решение на АССГ. Следователно единствената причина за неизпълнение на заявката, респ. за неизвършване своевременно плащане, е наличието на отменената като незаконосъобразна т.2 от уведомителното писмо. Именно същата е станала причина за забавеното изпълнение на паричното задължение от ДФЗ към ищеца и това обосновава пряката причинно-следствена връзка между извършеното нарушение и претърпените вреди.

Съдът не споделя тезата на ответника за характера на претендираното обезщетение. Макар неговият размер да е определен чрез стойността на законната лихва за периода на забава, то не е лихва. В този смисъл и в контекста на деликтната отговорност на държавата за претендираните вреди, по препращане от § 1 от ЗР на ЗОДОВ, е приложима и общата давност по чл.110 от Закона за задълженията и договорите, а не кратката давност за лихви по чл.111, б."в" ЗЗД. Неоснователно е възражението на ответника, че законната лихва не може да бъде измерител на твърдените от ищеца вреди. Предвид условията на извършените доставки, ищецът е имал право да получи плащане на парични средства по цитираната заявка за плащане, правото на собственост върху които не е можел да упражнява поради незаконосъобразното ѝ неодобряване. Обезщетението, което държавата дължи, трябва във всички случаи да бъде равностойно на претърпяната вреда, така че да осигури ефективна защита на нарушеното право. При липса на разпоредби в правото на ЕС по отношение на размера на дължимото обезщетение, се прилагат принципите на процесуалната автономия, равностойността и ефективността. При паричните притезания обективният измерител на стойността на нарушеното право, и следователно, справедлива компенсация, с която може да се възстанови справедливият баланс, е именно размерът на законната лихва по чл.86 ЗЗД. Тя е механизъм за обезщетяване на претърпени вреди без кредиторът да е длъжен да ги доказва. Предвид качеството на парите да са универсален и санкциониран от държавата измерител на потребителната стойност на благата, въпросът за тяхното оползотворяване не стои. Ползването им има своята пазарна цена и кредиторът я губи, когато длъжникът не изпълнява навреме задължението си. Именно тази стойност се презюмира от разпоредбата на чл.86, ал.2 ЗЗД. Ето защо Съдът не споделя становището на ответника, че вреда липсва.

Размерът на дължимото в тримесечен срок от подаването на заявката плащане е установен от съдържанието на отменената т.2 от уведомителното писмо. Очевидно ищецът е заявил плащане в размер, включващ и сумата 9 665,33 лв. за доставка на 3 287,46 кг круши за отчетен период м.01.2017 г., заявена на 01.02.2017 г. В този размер, заедно с начислен ДДС от 1 933,07 лв., или общо 11 598,40 лв., е полученото на 22.03.2021 г. плащане.

За периода 01.05.2017 г. до датата на исковата молба търговецът е лишен от възможността да ползва собствените си средства в размер на 9 665,33 лв. и 1 933,07 лв. ДДС, или 11 598,40 лв. Така е понесъл вреди във формата на пропуснати ползи, чийто минимален и неподлежащ на нарочно доказване размер е този, равен на размера на законната лихва за периода на задържане на сумата. Липсата на необходимост от доказване на вреди в размер на законната лихва произтича от нормата на чл.86, изр.1 ЗЗД. Само в случай че кредиторът твърди претърпени вреди в по-висок размер и претендира тяхното заплащане от своя длъжник, той ще следва да стори това в исково производство по общия ред (арг. чл.86, изр.2 ЗЗД).

Съдът, по реда на чл.162, пр.1 ГПК, като съобрази, че не са необходими специални знания от областта на науката, изкуството, техниката или занаятите, изчислява

размера на законната лихва върху сумата от 11 598,40 лв. с Лихвен калкулатор, достъпен на интернет сайта на НАП за периода от 01.05.2017 г. (3-месечният срок по чл.19, ал.4 от Наредбата) до 22.03.2021 г., и определя същия на 4 581,73 лв. Доколкото искът е предявен в размер от 4 513,71 лв. (стр.2 от исковата молба), в този му размер следва да бъде уважен, защото Съдът не може да се произнесе свръхпетитум.

Относно четвъртата предпоставка - причинна връзка между незаконосъобразния акт на орган на ответника и настъпилия вредоносен резултат: съдът приема за доказана причинно-следствената връзка между незаконосъобразния административен акт – т.2 от Уведомителното писмо на ДФЗ и имуществената вреда от 4 513,71 лв. Това е така, защото ако не беше издадена т.2 от уведомителното писмо, ищецът не би се лишил от правото да ползва собствените си средства в размер на 11 598,40 лв. за периода от 01.05.2017 г. до 22.03.2021 г.

С оглед основателността на главния иск, основателна е и акцесорната претенция на ищеца за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху уважения размер на обезщетението, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението.

На основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ предвид уважаване на предявения иск, основателна е претенцията на ищеца за присъждане на сторените в производството разноски в размер на 25 лв. заплатена държавна такса.

Така мотивиран и на основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Административен съд-София град,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Държавен фонд "Земеделие" да заплати на [фирма], ЕИК по Булстат:[ЕИК], обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 4 513,71 лв. (четири хиляди петстотин и тринадесет лева и 71 ст.), представляващи пропуснати ползи за периода за периода от 01.05.2017 г. до 22.03.2021 г., произтичащи от отменената т.2 от Уведомително писмо за одобрение на заявка за плащане № 02/22/200916/83022/01.02.2017 г. с изх.№ 01-2600/2885/02.06.2017 г., издадено от Зам.изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие", заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба в съда (11.02.2021 г.) до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Държавен фонд "Земеделие" да заплати на [фирма], ЕИК по Булстат:[ЕИК], разноски по делото в размер на 25 лв. (двадесет и пет лева).

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: